



Jakelun mukaan

Lausuntopyyntö Suomussalmen vienalaiskylien kulttuuri- ja eränkäyntimaisemien valtakunnallisen maisemanhoitoalueen perustamisesta, Suomussalmen vienalaiskylien maakunnallisen maisemanhoitoalueen ehdollisesta lakkauttamisesta sekä maisemanhoito- ja käyttösuunnitelman luonnoksesta

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa otsikossa mainituista asioista **28.2.2025 mennessä**.

Esitys valtakunnallisen maisemanhoitoalueen perustamisesta

Vienan veräjä ry on tehnyt 28.11.2024 Kainuun ELY-keskukselle aloitteen luonnonsuojelulain 92 §:n mukaisen, valtakunnallisen Suomussalmen vienalaiskylien kulttuuri- ja eränkäyntimaisemat maisemanhoitoalueen perustamisesta *Suomussalmen vienalaiskylien kulttuuri- ja eränkäyntimaisemien* alueelle. Alue sisältyy valtioneuvoston 18.11.2021 tekemään päätökseen valtakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista. Karttarajaus löytyy tämän kirjeen lopusta. Alue on osin päällekkäinen valtakunnanrajan rajavyöhykkeen kanssa.

Maisemanhoitoalue voidaan perustaa luonnon ja kulttuurimaiseman kauneuden, historiallisten ominaispiirteiden tai siihen liittyvien muiden erityisten arvojen säilyttämiseksi ja hoitamiseksi. Perustamisen lähtökohtana on paikallisten toimijoiden halu huomioida maisemaan liittyviä arvoja alueiden hoidossa ja käytössä. Maisemanhoitoalueiden perustamisen tavoitteena on tukea ja kannustaa maanomistajia hoitamaan arvokasta maisemaa pitkäjänteisesti. Päätöksen valtakunnallisen maisemanhoitoalueen perustamisesta tekee ympäristöministeriö Kainuun ELY-keskuksen esityksestä. On tärkeää, että hankkeella on maanomistajien kannatus.

Maisemanhoito- ja käyttösuunnitelma

Perustaminen edellyttää lisäksi ajantasaista maisemanhoito- ja käyttösuunnitelmaa, jonka laatimista ovat yhdessä koordinoineet ELY-keskus ja Suomussalmen kunta. Suunnitelmaluonnoksen on laatinut suunnittelija Reeta Juvani. Suunnittelua on tehty yhteistyössä sidosryhmien ja paikallisten asukkaiden kanssa. Yleisötilaisuuksia on pidetty suunnittelualueella kaksi vuonna 2024.

Suunnitelma on laadittu perusteellisimmin valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi rajatulle alueelle. Tuon alueen pohjois- ja luoteispuolelle sijoittuvia alueita on tarkasteltu suunnitelmassa ennen kaikkea alueen virkistyskäytön ja kylien perinnebiotooppien hoidon näkökulmasta.

21.1.2025

Suunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen on maanomistajille vapaaehtoista. Tavoitteena on kannustaa asukkaita ja muita tahoja hoitamaan kulttuuriympäristöä pitkäjänteisesti ja hakemaan työlle taloudellista tukea.

Maakunnallisen maisemanhoitoalueen ehdollinen lakkauttaminen

ELY-keskus pyytää lisäksi lausuntoa nykyisen Suomussalmen vienalaiskylien maakunnallisen maisemanhoitoalueen ehdollisesta lakkauttamisesta. Maakunnallinen maisemanhoitoalue on tarpeellista lakkauttaa, jos alueelle perustetaan valtakunnallinen maisemanhoitoalue. Samaa aluetta voi koskea vain yksi luonnonsuojelulain mukainen maisemanhoitoaluepäätös. Suomussalmen kunta on 17.12.2024 esittänyt ehdollista lakkautusta Kainuun ympäristökeskuksen päätöksellä 19.11.2001 perustetulle *Suomussalmen vienalaiskylien maisema-alueelle*. (Kyseinen status vastaa uudessa luonnonsuojelulaissa maakunnallista maisemanhoitoaluetta.) Ehdollinen lakkautus tarkoittaa sitä, että lakkauttaminen tehdään vain sillä edellytyksellä, että valtakunnallisen maisemanhoitoalueen perustaminen toteutuu.

Maisemanhoito- ja käyttösuunnitelman luonnos on nähtävissä ELY-keskuksen verkkosivuilla osoitteessa ely-keskus.fi/kuulutukset -> Valitse Alueellista tietoa -alasvetovalikosta Kainuu

Lisäksi suunnitelmaluonnos on nähtävillä Suomussalmen kunnassa ja Kainuun ELY-keskuksessa (Kalliokatu 4, Kajaani) **21.1.-28.2.2025** välisenä aikana.

Lausunnon voi lähettää sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi tai postitse, os. Kainuun Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, PL 115, 87100 Kajaani.

Kuulemisessa vastaanotetut kommentit kootaan suunnitelmajulkaisun liitteeksi siten, että yksityisten maaomistajien kommentit anonymisoidaan poistamalla kommentoijien ja mainittujen tilojen nimet. Muiden tahojen kommentit julkaistaan kommentoivan organisaation tai yhdistyksen nimen kanssa.

Lisätietoja asiasta antaa

Jouko Saastamoinen, p. 0295 023 889, jouko.saastamoinen@ely-keskus.fi
Jari Pesonen, puh. 0295 023 861, jari.k.pesonen@ely-keskus.fi

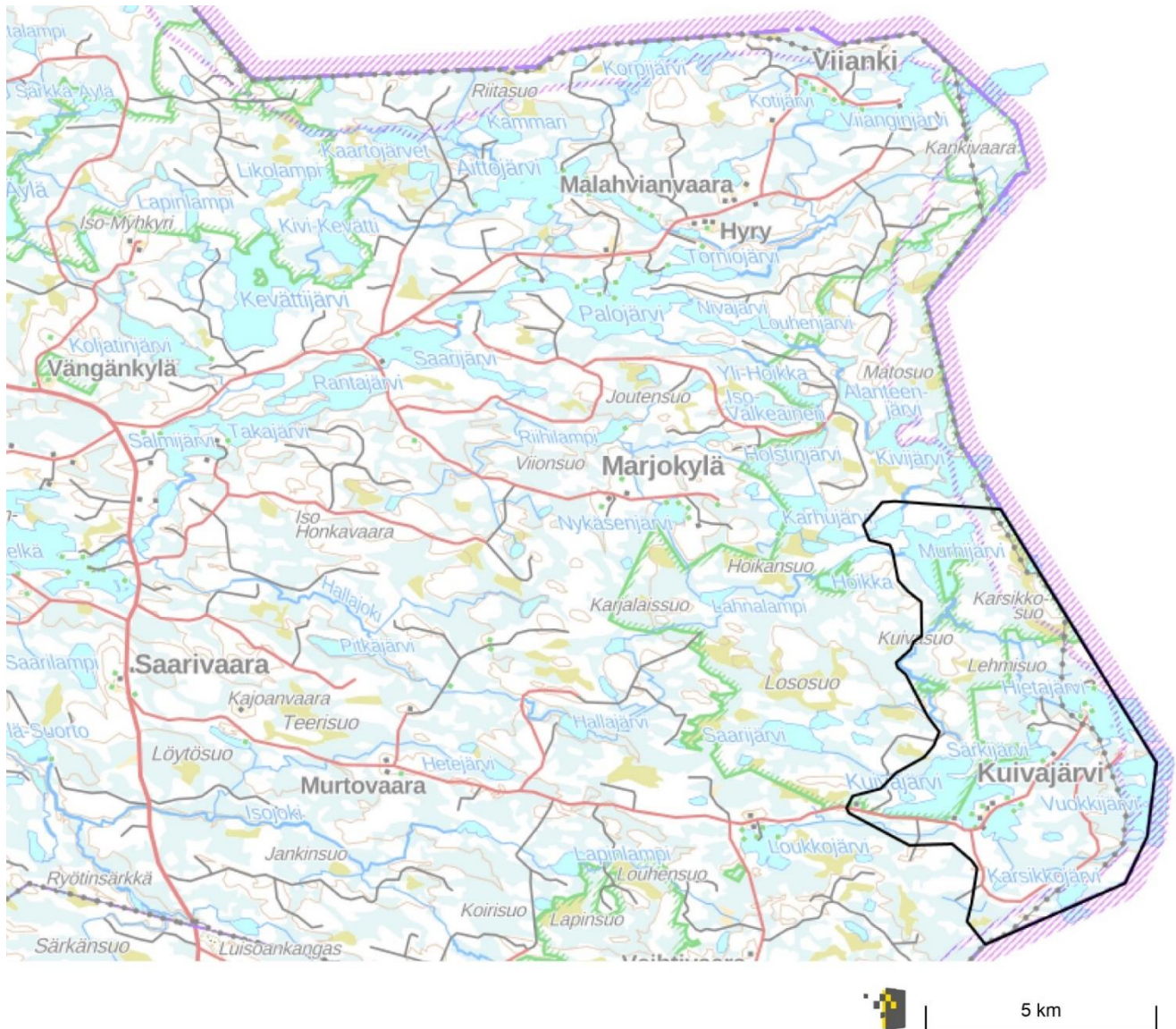
Jakelu:

Kainuun liitto
Kainuun lintutieteellinen yhdistys ry
Kainuun luonnonsuojelupiiri ry
Kainuun museo
Metsähallitus, Metsätalous ja Luontopalvelut
Suomen Metsäkeskus Kainuu
Metsänhoitoyhdistys Kainuu
MTK Pohjois-Suomi

Museovirasto
Hallan paliskunta
Paliskuntain yhdistys
Suomussalmen kunta
Vienan veräjä ry
Vienan reitti ry
Vuokin kyläyhdistys ry
Ympäristöministeriö

21.1.2025

Kartta:



Suomussalmen vienalaiskylien kylä- ja eränkäyntimaisemien valtakunnallisesti arvokas maisema-alue rajattu mustalla kuvan oikeaan alaosaan. Mustalla rajatulle alueelle on esitetty valtakunnallisen maisemanhoitoalueen perustamista. Paikkatietoikkuna: Taustakartta © Maanmittauslaitos. Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue © SYKE